

יום ג', ה' בתמוז תשס"א (26 ביוני)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

אתמול, **ד' בתמוז**, יום פטירתו של **רבינו** (יעקב בן מאיר) **תם**, נכדו של רש"י, בשנת 4931 (1171 למניינם). רבינו תם היה הגדול בבעלי התוספות (פירושים על הגמרא). שמו יצא לתהילה גם מחוץ לתחומי צרפת, מקום מגוריו, ומכל קצווי העולם פנו אליו בשאלות בדבר הלכה. תשובותיו הן היסוד ל"תוספות", שהן בעיקרן פירושים, הערותיו והלכותיו. **רבינו תם** הרבה לכתוב, לרבות "ספר הישר", ספר הלכה שהוא מחשובי ספרי הראשונים. הוא היה הראשון לחכמי צרפת שחיבר שירים מחורזים. הוא גם כתב על דקדוק עברי. [יודאיקה לקסיקון]

§§§

כעבור כ-70 שנה, היה אתמול – גם בצרפת – **תחילתו של "משפט התלמוד"** בין ר' יחיאל דפאריז לבין המומר ניקולאוס דונין. **הרקע**: יהודי צרפת נהנו מרווחה כלכלית וחברתית עד אמצע המאה ה-13, למעט תקופה קצרה של גזירות ורדיפות. המצב התחיל להשתנות בעקבות לחץ בלתי-פוסק של ראשי הכנסייה הנוצרית. עקב כך, החליט האפיפיור (גרגוריוס ה-IX) בשנת 1240 להעמיד את ספר התלמוד למשפט ציבורי. האפיפיור, שהסתמך על 35 כתבי אישום, שחיבר המומר ניקולאוס דונין נגד התלמוד, דרש ממלכי אנגליה, צרפת וספרד להחרים את עותקי התלמוד ולמסרם לדומיניקאנים לחקירה. מלך צרפת, לואי התשיעי, היה היחיד שענה לדרישה, החרים את ספרי התלמוד והורה להעמידו למשפט. החל היום, כאמור, בחצר המלך, **"ויכוח פאריז"**: משפט נגד התלמוד, שנועד להרשיעו ולסלקו מן העולם. התלמוד הואשם לא רק במינות, אלא גם בהתבטאויות גסות נגד האלוהות, בהבלים, בסתירות ובתורות בלתי-מוסריות מבחינה חברתית. את הנוצרים ייצג המומר דונין, ואת התלמוד ייצגו 4 רבנים, ובראשם ר' יחיאל מפאריז, מ"בעלי התוספות" בצרפת. יוזמי המשפט טענו כי מדובר ב"תורה חדשה" שנוצרה בידי אדם, ומשום כך הוא מעשה שטן ותוספת בלתי-חוקית לכתבי הקודש. עוד טענו כי היהדות היא סוג נוסף של מינות, שצמח מתוך "הברית הישנה", המקובלת על כולם. ב-1242, פקד המלך, לואי ה-9, להעלות באש את ספרי התלמוד שאסף בפאריז. רק כעבור 5 שנים הצליחו היהודים להשיג מידי האפיפיור צו שהורה לכנסייה להחזיר להם את עותקי התלמוד ולהפסיק את שריפתו. היתה זו הכרה סופית של הכנסייה הנוצרית בחשיבותו של התלמוד ובהמשך קיומה של היהדות כדת נבדלת.

§§§

היום, **ה' בתמוז**, **יום שחרור הערים לוד ורמלה בידי צה"ל ב"מבצע דני"** בשנת תש"ח. מבצע זה היה החשוב בין אלה שהתנהלו בימים שלאחר הפסקת האש הראשונה במלחמת השחרור. כוונות המבצע היו לשחרר את הערים ה"ערביות": לוד, רמלה (העיר היחידה בארץ שנוסדה בידי ערבים [כל מקום ואתר]), לטרון ורמאללה – כחלק מהמטרה העיקרית לפתוח מסדרון בטוח משפלת החוף באזור תל-אביב אל ירושלים המערבית. מפקד המבצע – יגאל אלון. תכניתו כללה שני שלבי יסוד. בראשון, נקבע כי לוד ורמלה יכותרו ע"י תנועת איגוף מדרום, מכיוון קיבוץ גזר אל חלקה האחורי-המזרחי של לוד בבן-שמך, וכן ע"י איגוף מצפון מכיוון פתח-תקוה ותל-השומר. לאחר כיתור וכיבוש לוד ורמלה, נועדה להתבצע תנועת "מלקחיים" שנית לכיתור מרחב לטרון. לו היה "מבצע דני" על שני שלביו מתגבש במלואו, היתה לטרון נופלת בידי צה"ל, ומדינת ישראל היתה מצליחה לעצב מסדרון אל ירושלים העברית, שהיה כולל בתוכו את כביש לטרון-שער הגאי-קסטל, ואת כביש מעלה בית-חורון – עטרות. אלא שמחמת הלחץ המצרי בדרום והמשך ניתוקו של הנגב, החליט הפיקוד העליון להעביר מחצית מן העוצמה הממוכנת של חטיבת 8 (המובילה במבצע דני) אל פיקוד חטיבת

יום נעים, עם ציפיה לישועה!

"הדף היומי לתולדותנו"

בס"ד

יום ג', ה' בתמוז תשס"א (26 ביוני)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

גבעתי בדרום. בכך, נפגעה עוצמת החטיבה, והיא לא הצליחה לבצע את כל המשימות המתוכננות...
[ההיסטוריה של ארץ-ישראל]

יום נעים, עם ציפיה לישועה!

למעוניינים לקבל את הדף, נא התקשרו לטל. 6432843 - 08 (מרדכי)